

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi'nce 15-16 Temmuz, 1996 tarihli birleşiminde kabul olunan "Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Yasası" Anayasa'nın 94(1) maddesi gereğince Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle ilan olunur.

Sayı: 38/1996

YÜKSEK YÖNETİM DENETÇİSİ(OMBUDSMAN) YASASININ İÇDÜZENİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki yasayı yapar.:

Kısa İsim. 1. Bu Yasa, Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Yasası olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM

Genel Kurallar

Tefsir 2. Bu Yasada metin başka tülü gerektirmedikçe:
"Başbakan" Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanını anlatır.
"Cumhurbaşkanı", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanını anlatır
"Daire", bu Yasanın 18'inci maddesi ile kurulan Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesini anlatır.
"Hizmet", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yürütsel ve yönetsel yetkisi olan; herhangi bir organ makamın, teşkilatını kamu kurum ve kuruluşlarının veya kişinin her türlü eylem, işlem ve ihmali anlatır Anayasa ve bu Yasada belirtilen Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) yetkisi dışında olan konu ve işlemleri kapsamaz.
"Kamu Kurum ve kuruluşlar ", Kamu iktisadi Teşebbüslerini kamu kurum niteliğindeki meslek kuruluşlarını, döner sermayeli kuruluşları, Vakıflar Örgütü ve Din İşleri Dairesini, kooperatifleri, yerel yönetim Kuluşların, devletin herhangi bir oranda hissedar olduğu şirket ve kuruluşlar veya herhangi bir yasa altında oluşturulan komite, komisyon, encümen veya makamları anlatır.
"Meclis "Başkanı", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanını anlatır.
"Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)" bu Yasanın 4'üncü maddesi uyarınca, atanan Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman'ı) anlatır.
"Yönetim", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yürütsel yönetsel yetkileri ola herhangi bir organ makam, teşkilat veya kamu kurum ve kuruluşlarının yetkisi dahilinde olan ve yerine getirmekle mükellef olduğu görevlerin yerine getirilmesini sevk ve idare eden kişi, kişiler veya birimi anlatır.

- Amaç 3. Bu Yasanın amacı yönetim hizmet veya eyleminin yürürlük; teki mevzuata ve mahkeme kararlarına göre yapılmı yapılmadığı veya herhangi bir veya yönetsel birim veya görevli tarafından veya onlar yapılan herhangi bir hizmet veya eylemi denetlenmesini, soruşturulmasını ve yetkillere rapor sunulmasını sağlayacak Yüksek Yönetim Denetçisi (ombudsman) müessesinin oluşumunu sağlamaktır.

İKİNCİ KISIM

Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) atanması Nitelikleri,
Görev Süresi ve Görevinin Sona Ermesi.

- Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) atanması 4. (1) (A) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanınca Cumhuriyet Meclisinin onay ile atanır.
- (B) Cumhurbaşkanınca" bir kişi Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) olarak atandıktan sonra, konu Cumhuriyet Meclisinin onayını almak üzere Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına sunulur.
- (C) Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına, atama işlemini değerlendirmek üzere konuyu, Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine iletir. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) olarak atanan kişinin, bu Yasanın 5'inci maddesinde öngörülen nitelikleri
- (Ç) Raporun Genel Kurulda görüşülmesinden sonra sözkonusu atama işlemei Cumhuriyet Meclisinin onayına sunulur ve onay için üye tamsayının üçte iki (2/3) çoğunluğu aranır. Gerekli çoğunluğun sağlanamaması durumunda ikinci tur bir oylama yapılır ve turda onay için üye tamsayının salt çoğunluğu yeterlidir.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca Yüksek Yönetim denetçisi (Ombudsman) olarak atanan kişi, göreve başlamadan önce, Cumhurbaşkanı huzurunda aşağıdaki yemini yapar:

"BAĞLILIK YEMİNİ

Yüksek Yönetim Denetçisi görevimde Kıbrıs Türk Halkına ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine bağlı kalacağıma, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasası'nı Yasalarının ve diğer mevzuatı koruyacağıma, görevimi doğruluk, tarafsızlık ve hakka saygı duygusu içinde sadece vicdanımın emrine uyarak yapacağıma namusum üzerine yemin ederim."

- Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) atanması 5. Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) olarak atacak kişide aşağıda öngörülen nitelikler aranır:

telikleri

5/19796
29/1977
1/1980
4/1980
12/1981
17/1985
19/1985
15/1986
60/1988
17/1990
33/1990
33/1990
52/1991
78/1991
46/1993
59/1993
2/1994
12/1994

- (1) Seçim ve Halkoylaması Yasası'nın 9'uncu maddesinde öngörülen milletvekili adaylığı için gerekli nitelikleri haiz olmak
- (2) Hukuk; Siyasal ,Bilgiler, İktisat, İşletme, Kamu Yönetimi ve bunlara uygun konularda bir üniversite den mezun olmak.
- (3) (A) Kamu görevinde veya kamu görevin dışında sorumluluk taşıyan bu görevde en az 10 yıl çalışmış olmak; veya
(B) Doktora seviyesinde lisans üstü eğitim yapmış ve kamu görevi içinde veya dışında; sorumluluk taşıyan bir görevde en az beş yıl çalışmış olmak.

Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) görev süresi ve emekliliğine ilişkin kurallar

6. (1) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) 6 yıllık bu süre için atanır. Alt yılın sonunda görevi sona eren bir kişi, yeniden ikinci bir defa Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) olarak atanamaz
- (2) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) olarak atanan bir kişi 65 yaşını bitirinceye kadar görev yapar.
- (3) Kamu görevinde iken Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) olarak atanan bir kişi, Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) görevi sona erdiğinde gerek kamu görevinde gerekse Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) görevinde geçen hizmet süreleri bir bütün olarak hesaplanır ve emeklilik Yasası uyarınca "en az fiili hizmet yılı koşulunu yerine getirmişse kendi tercihinine göre ya bu bütünleştirilmiş hizmet üzerinden emekliye ayrılır veya, kamu görevinden ayrıldığı mevkiye veya buna denk ve uygun görülecek bir mevkiyeden istihdam edilir.

26/1977
9/1979
18/1980
26/1982
54/1982
14/1983
22/1983
20/1985
3/1986
14/1987
38/1987
4/1990
50/1990

Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) istifası veya görevine son verilmesi.

9/1976
3/1978
10/1978
6/1980
23/1980
19/1981
18/1982
34/1982
56/1982
21/1983
7/1984
20/1984
4/1985
7/1986
24/1986
2/1988

(4) Kamu görevinden emekli olduktan sonra veya kamu görevi dışında Yüksek Yönetim Denetçisi olarak atanan bir kişinin görevi sona erdiğinde yaptığı hizmetleri için Emeklilik Yasası kurallar uyarınca sadece ikramiye alır.

7. (1) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman'ın) görevine zarfında istifasını yazılı olarak Cumhuriyet Meclisine sunabilir.

(2) Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'n.) görevine son verme ve disiplin işlemleri Mahkemeler Yasa uyarınca bir Yüksek Mahkeme Yargıcına uygulanan aynı sebepler ve tarzda Yüksek Mahkeme tarafında yapılır ve Yüksek Mahkeme bu görevi aşağıdaki fıkralarda öngörülen esaslar çerçevesinde yapar

(A) Yüksek Denetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) sağlık nedeni ile görevini devamlı olarak yerine getiremeyeceğinin Sağlık Kurulu Raporu ile kesin olarak anlaşılması halinde, Yüksek Mahkeme tarafından emekliye sevk edilir. Bu suretle emekliye sevk edilen Yüksek Denetim Denetçisinin (Ombudsman) Emeklilik Yasası uyarınca hak ve menfaatlerini alır.

(B) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) hakkında disiplin cezası uygulama yetkisi yüksek Mahkemeye aittir.

(a) Yüksek Mahkeme, Yüksek Denetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) vakar ve onuru ile bağdaşmayan veya haysiyet ve itibarı kırıcı veya görev icaplarına uymayan davranışlarından dolayı hakkında disiplin soruşturması gerektiren eylemlerin ağırlığına göre "uyarma" veya "görevden çekilmeye davet" işlemlerinden birini uygular.

Ancak Yüksek Mahkeme uygun ve adil gördüğü durumlarda herhangi bir ceza vermeyebilir.

(b) Yüksek Mahkeme kendisine.. intikal eden veya ettirilen ihbar ve şikayetleri eldeki bilgi ve delilleri ve isnat olunan hal ve davranışları gözönünde tutarak inceler ve disiplin soruşturması yapılmasının uygun olup olmadığını takdir eder.

Ancak imzasız veya adresiz veya takma ad ile yapılan ihbar ve şikayetler Yüksek; Mahkeme tarafından dikkate alınmaz ve esasa ilişkin olgu veya delileri gösterilmeyen ihbar ve şikayetler işleme konulmaz

(c) Yüksek Mahkeme disiplin soruşturmasına; karar verirse, Yüksek Yönetim Denetçisine (Ombudsman'a) isnat olunan hal ve davranışını bildirerek savtınması dinler, gerekli gördüğü kimseleri yemin veya söz veya beyan tahtında dinler, konu ile ilgili tüm bilgileri toplar, delilleri saptar. Bütün daire teşekkül ve kurumlar ile gerçek tüzel kişiler sorulan hususlara, haklı istisnalar saklı kalmak koşuluyla, cevap vermek ve diğer istekleri yerine getirmek zorundadırlar.

(ç) Yüksek Mahkeme, isnat olunan hal ve davranışlar sabit görmezse dosyanın işlemde kaldırılmasına karar verir. Hal ve davranışlar sabit gördüğü takdirde bunların mahiyetine ve ağırlığına göre bu madde uyarınca işlemde bulunur.

(d) Yüksek Mahkemenin görevden çekilmeye davet kararının tebliğinden başlayarak; ilgili mezun sayılır ve bir ay içinde görevden çekilmediği veya emekliliğini istemediği takdirde görevden çekilmiş sayılır.

(e) Yüksek Mahkemenin, bu bend kuralları uyarınca yapılan çalışmaları yargısaldır ve Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) dinlenmek ve savunmasını yapmak hakkına sahiptir.

Makamın boşalması

8. (1) Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'n) ölümü, emekliye ayrılması, istifa etmesi veya görevine son verilmesi halinde makam boşalır.
- (2) (1)'inci fıkra uyarınca makamın boşalması veya boş bulunması halinde makama 5'inc 7 maddeye uygun olarak yeni bir atama yapılır.
- (3) Bu madde uyarınca boşalan makama yeni seçilen Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman'n görev süresi

altı yıldır ve yukarıdaki 6'ncı madde kuralları bunun için de uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'n) Görev ve Yetkileri, Ödenekleri, Özlük Hakları veya Bağlı Olduğu Yasaklar

Yüksek Yönetim
Denetçisinin
(Ombudsman'ın)
görev ve yetkileri

9. Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) görev ve yetkileri şunlardır:

- (1) Kuzey Kıbrıs Türk. Cumhuriyetinde yürütsel ve yönetsel yetkisi olan organ, makam, teşkilat, kamu kurum ve kuruluşlarının veya kişinin Anayasa'da ve bu Yasada belirtilen İstisnalar dışındaki ifa etmiş oldukları hizmetlerin yürürlükteki mevzuata ve mahkeme kararlarına uygunluklarını ve yerindeliklerini denetlemek, soruşturmak ve Rapor sunmak;
- (2) Yönetimin herhangi bir biriminin görev alanında olan bir hizmetin yerine getirilip getirilmediğini takibini yapmak ve ilgili; birimden yerine getirilmeyen hizmetle ilgili gerekçeli bilgi istemek;
- (3) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) saptadığı yasa dışı bir işlernin düzeltilmesi için ilgili makamu uyarmak;
- (4) (A) Yüksek Yönetim denetçisi (Ombudsman) soruşturmakta olduğu konunun herhangi bir safhasında hakkında soruşturma açılan kamu görevlisinin görevde kalmasının sakıncalı olacağı kanatında olması halinde, Kamu Görevlileri Yasasının 102'nci maddesinin (1)'inci fıkrasında istemin bağlı bulunduğu kurumun en üst amirinden veya yöneticisinden geleceği kuralına bakılmaksızın ilgili kamu görevlisine geçici olarak görevden alınmasını Kamu hizmeti Komisyonu'ndan Geçici olarak görevden alınan kamu görevlisi hakkında Kamu görevlileri Yasasının 102'nci maddesinin (1)'inci fıkrası dışındaki diğer fıkra kuralları uygulanır.

7/1979
3/1982
12/1982
44/1982
42/1983
5/1984
29/1984
50/1984
2/1985
10/1986
13/1986
30/1986
31/1987
11/1988
33/1988
13/1989
34/1989
73/1989
8/1990
19/1990

42/1990
49/1990
11/1991
85/1991
11/1992
35/1992
3/1993
62/1993
10/1994
15/1994
53/1994
18/1995
12/1996
19/1996
32/1996

(B) Hakkında soruşturma açılan kişi, herhangi bir kamu kurum ve kuruluşunda görevli ise Yüksek Yönetim Denetçisi ilgili kişinin geçici olarak görevden alınması istemi sözkonusu kişiyi ataya makam veya organa iletmek.

Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) ödenekleri
18/1978
47/1982
48/1982
58/1982
9/1984
5/1985
2/1986
22/1986
23/1988
7/1990

10. Yüksek Yönetim Denetçisinin, maaş, tahsisat, ikramiye, hayat pahalılığı, vergi bağışıklığı ve diğer özlük hakları ile ilgili hak ve menfaatleri, Sayıştay Yasası uyarınca, Sayıştay Başkanına ödenen maaş, tahsisat ikramiye hayat pahalılığı, vergi bağışıklığı ve diğer haklarının aynısıdır ve emeklilik amaçları bakımından aynı dikkate alınır.

Özlük hakları
7/1979
3/1982
12/1982
44/1982
42/1983
5/1984
29/1984
50/1984
2/1985
10/1986
13/1986
30/1986
31/1987
11/1988
33/1988
13/1989
34/1989
73/1989
8/1990

11. Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman), Kamu Görevlileri Yasasında belirlenen tüm haklardan yararlanır.

19/1990
42/1990
49/1990
11/1991
85/1991
11/1992
35/1992
3/1993
62/1993
10/1994
15/1994
53/1994
18/1995
12/1996
19/1996
32/1996

Yüksek Yönetim
Denetçisinin
(Ombudsman'ın)
korunması

12. Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman), bu Ytşsz uyarınca görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken şahadet ve belgelere dayalı olarak yaptığı hareketlerden, açıkladığı görüşlerinden ve sunduğu raporlarından dolayı sorumlu tutulamaz ve hakkında dava, açılmaz.

Yüksek Yönetim
Denetçisinin
(Ombudsman'ın)
yetkisi dışında
olan konular

13. (1) Aşağıdaki konular Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) yetkisi dışındadır:

(A) Anayasa ve Yasaların aşağıda öngörülen makam lara, ve kurumlara verdiği görev ve yetkiler.

- (a) Cuhurbaşkanı,
- (b) Cumhuriyet Meclisi,
- (c) Bakanlar Kurulu,
- (ç) Mahkemler,
- (d) Hukuk Dairesi,
- (e) Kamu Hizmeti Komisyonu,
- (f) Sayıştay ve
- (g) Polis Örgütü

(B) Dış poletikayı ve ülke savunmasını ilgilendiren konular.

(2) Yüksek Yönetim Denetçisi; (Ombudsman), yukarıdaki (1)'inci fıkranın (A)bendinde öngörülen makamların kurumların yetkisi dahilinde olan konularda İlgili müracaat yapılması veya duyum alması durumunda konuyu ilgili makama iletir.

Yüksek Yönetim
Denetçisinin
(Ombudsman'ın)
bağlı olduğu
yasaklar

14. (1) Yüksek Yönetim Denetçisi; (Ombudsman),resmi görevi dışında başka iş yapamaz; çalışma saatleri içinde veya dışında ücretli veya ücretsiz bir iş tutmaz ve serbest meslek yapamaz; Herhangi bir kuruluşun veya şirketin yönetim kurulu üyesi olamaz.

(2) Yüksek Yönetim Denetçisi; (Ombudsman),

görevlerini yapamaz, hiçbir kişi, aile veya zümreye ayrıcalık tanıyamaz.

- (3) Yüksek Yönetim Denetçisi; (Ombudsman), görevi sırasında elde ettiği yazılı ve sözlü tüm bilgi ve belgeleri yargısal işlemlerden sorumlu makamlar dışında hiçbir kişi ve makama veremez.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) Harekete Geçmesine İlişkin Kuarallar, Çalışma Yönetimi ve Yetki Devri

Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) harekete geçmesine ilişkin kurallar	15.	(1) Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman) bir konuda haksızlığa uğradığını iddia eden herhangi bir kişinin Dairece öngörülecek formu doldurulmak ve imzalamak suretiyle şahsen yapacağı müracaat üzerine harekete geçebileceği gibi basında çıkan haberler, elde ettiği duyumlar, yaptığı gözlemler sonucu resen de harekete geçebilir: (2) Kendisine yapılan başvuruları ve duyumları dikkate alırken sözkonusu olay veya işlem ile ilgili dava açılıp açılmadığını, Hukuk Dairesinin veya Polis Örgütünün bu konuda bir araştırması olup olmadığını araştırır; (3) Sökonusu olay veya işlemin Polis Örgütü veya Hukuk Dairesi tarafından takip edildiğinin saptanması durumunda, şikayet sahibine bu konun Polis Örgütü veya huku Dairesinin sonuçlandırılmasından sonra ele alınabileceğini yazılı olarak bildirir.
Yüksek Yönetim Denetçisinin (Ombudsman'ın) çalışma yöntemi ve rapor	16.	(1) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman), her altı ayda bir Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına, çalışmalarını hakkında detaylı Rapor sunar. Bu Rapor Cumhurbaşkanı'na ve Başbakanına da gönderir. Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına sunulan bu Rapor basına açıktır. (2) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman), kovuşturma yaptığı her konuda kendilerinin müşahadeleri ile alınan sonuçları ve soruşturmakta olduğu konu ile ilgili gördüğü kişilerin görüşlerini ihtiva eden bir Rapor hazırlar. Hazırladığı Raporu Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına sunar. Bu rapora Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti başkanına da gönderir. Soruşturma özel bir konuda haksızlığa uğradığını iddia eden (3) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman), görevini Bakanlar, yönetimin bağımsız kuruluş başkanları ile kamu kurum ve kuruluşların idare heyeti, başkan ve/veya Genel Müdürleri ve/veya Sekreterleri ile yasayla kurulmuş Komisyon veya Komite Başkanları veya yasa ile kurulan diğer hükmü şahıs veya teşekküllerele direk olarak temas edebilir,

soruşturmakta olduğu konu hakkında yazılı veya sözlü bilgi ve belge sunulmasını istemeyebilir.

Ancak rapor sunma yetkisini kimseye devredemez.

BEŞİNCİ KISIM

Ombudsman Dairesinin Kuruluş, İstihdam Şekilleri Personel'in Ödev ve sorumlulukları, Genel Hakları ve Uymaları Gereken Yasaklar

- Kuruluş
18. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yönetimin ifa ettiği herhangi bir hizmetin, yürürlükteki mevzuata ve mahkeme kararlarına uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetlemek, soruşturmak, yetkilere rapor sunmak gibi görevleri yerine getirmekle görevlendirilen Yüksek Yönetim denetçisi Ombudsman'ın) çalışmalarına yardımcı olacak ve onun gözetim ve denetim altında çalışacak Yüksek yönetim Denetçisi (Ombudsman) dairesi kurulur.
- Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi
10. (1) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesinde çalıştırılacak personele ilişkin kadroların ilişkin kadroların adı, kadro sayısı, hizmet sınıfı, sınıf içindeki derecesi ve maaş baremleri, bu Yasaya ekli Birinci Cetvel'de öngörülmektedir.
- Personelinin kadro, barem, maaş ve hizmet şemaları Birinci Cetvel İkinci Cetvel
- (2) Bu Yasaya ekli birinci Cetvel'de öngörülen kadrolara atacak personelde aranacak nitelikler ve her kadronun görev, yetki ve sorumlulukları, bu Yasaya ekli İkinci cetvelde yer alan hizmet şemalarında öngörülmektedir.
- (3) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi kadroları her yıl Bütçe Yasasında gösterilir ve her yıl Bütçe Yasasına konulacak ödenekler çerçevesinde doldurulur.
- (4) Bu Yasaya ekli İkinci Cetvelde her kadro için öngörülen baremler, Kamu görevlileri Yasasına ekli birinci Cetvelde öngörülen baremlerin karşılığıdır.
- 7/1979
3/1982
12/1982
44/1982
42/1983
5/1984
29/1984
50/1984
2/1985
10/1986

13/1986
30/1986
31/1987
11/1988
33/1988
13/1989
34/1989
73/1989
8/1990
19/1990
42/1990
49/1990
11/1991
85/1991
11/1992
35/1992
3/1993
62/1993
10/1994
15/1994
53/1994
18/1995
12/1996
19/1996
32/1996

Daire
personelinin
atanması ödev ve
sorumlulukları
genel hakları ve
uyumları gereken
yasaklar

7/1979
3/1982
12/1982
44/1982
42/1983
5/1984
29/1984
50/1984
2/1985
10/1986
13/1986
30/1986
31/1987
11/1988
33/1988
13/1989
34/1989
73/1989
8/1990
19/1990
42/1990
49/1990
11/1991
85/1991
11/1992
35/1992

20. (1) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombusman) Dairesinde çalışan personel, Kamu Hizmeti Komisyonu tarafından atanır ve bu Yasada öngörülen görevleri yaparlar ve yetkileri kullanırlar.
- (2) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombusman) Dairesi kadrolarındaki kamu görevlilerinin Ödev ve Sorumlulukları, Genel Hakları, Uyumları gereken yasaklar, Atama, Terfi ,Özlük Hakları ve Disiplin işlemleri Kamu Görevlileri Yasasına göre düzenlenir.

3/1993
62/1993
10/1994
15/1994
53/1994
18/1995
12/1996
19/1996
32/1996

ALTINCI KISIM

Delil İbrahim, Kamu Görevlilerinin, Kamu Personelinin veya Kişi ve/veya Kişilerin Yükümlülükleri, Gizlilik Mecburiyeti

- Delil İbrahim
21. Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman), bu Yasa uyarınca yaptığı soruşturmalarda bilgi verileceğine, evrak ibraz edebileceğine inandığı herhangi bir Kamu Görevlisini Kamu Personelini veya diğer kişi ve/veye kişileri, Anayasada, ve başka Yasalarda aksine kural olmadığı durumlarda böyle bir bilgiyi vermeye veya evrağı ibraz etmeye çağırma yetkisine sahiptir. Bu Yasanın 16'ncı madde sinin (3)'üncü fıkrası saklıdır.
- Kamu görevlisinin veya kişi ve/veya kişilerin yükümlülükleri
22. (1) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman),
- (A) Hakkında soruşturma açtığı hizmet ile ilgili bulunduğu kamu görevlisine, kamu personeline veya; kişi ve/veya kişilere konu ile ilgili görüşlerini açıklama; veya
- (B) Soruşturmanın herhangi bir aşamasında hakkında soruşturma açtığı hizmet ile ilgili bulunduğu kamu görevlisi, Kamu personelinin veya kişi ve; veya kişileri olumsuz yönde etkileyecek nitelikte Rapor, çıkacağı kanaatına varması halinde bu kişilere kendilerini savunma fırsatı verir.
- (2) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman'ın) hazırlayacağı Rapor, ilgili kamu görevlisini, kamu personelinin veya kişi ve/veya kişileri olumsuz yönde etkileyecek nitelikte ise, yukarıdaki (1)'inci fıkrası uyarınca bu kişilerden alınan görüşlerini veya savunmalar Raporu eklenir. Söz konusu kişilerin görüşlerini veya savunmalarını içermeyen hiçbir Rapor bu kişileri olumsuz yönde etkileyecek nitelikte olamaz;
- (3) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman'ın) yaptığı soruşturmalar neticesinde herhangi bir kamu görevlisi hangi şekilde personelinin veya kişi ve/veya kişilerin herhangi bir şekilde görevini, ihlal ettiği, yetkilerini suistimal ettiği veya bir suç işlediği

kanaatına varması halinde, gerekli işlemlerin yapılması için konuyu ilgili ve yetkili merciye iletir.

- (4) (A) Soruşturma aleni yapılmaz; bu Yasa kurallarına bağlı olmak koşuluyla soruşturmada. izlenecek yöntem konunun özel koşullarına, göre Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) tarafından belirlenir.
- (B) Bu Yasa uyarınca soruşturma yapılması, yönetimin hakkında soruşturma yapılan konu ile ilgili başlatmış olduğu başka bir işlemi veya yönetimde yetkili kişinin soruşturma yapma yetkisini veya görevini etkilemez.
- (5) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman'ın) bu Yasa uyarınca yapmakta olduğu çalışmalarda yönetimdeki tüm birimler kendisine her yönden yardımcı olurlar.
- (6) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) yaptığı soruşturmalar neticesinde hakkında soruşturma yaptığı konunun, bu Yasanın 13 üncü maddesinde belirlenen yetkisi dışındaki bir konuyu ihtiva ettiği ortaya çıkarsa Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman'a) konu ile ilgili karar ve dökümanlar hakkında bilgi verilerek; soruşturma tamamlanır. Bu konudaki gizlilik kuralları saklıdır.
- (7) Yönetimdeki birimin en üst amiri, yüksek Yönetim Denetçisine (Ombudsman'a) berilen bilgi veya evrakın yönetimin savunma veya güvenliğini olumsuz yönde etkileyeceği veya, kamu menfaati aleyhine olacağı kanaatine varırsa, durumu Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)üksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman'a) yazılı olarak bildirir. Böyle bir durumda Yüksek Yönetim Denetçisi {Ombudsman), bu evrak veya bilgileri Cumhuriyet Meclisi Başkanı dışın- da kimseye veremez Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve Başbakanı da bu konuda bilgi verilir.

Gizlilik
Mecburiyeti.

23. Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)ile Dairesinde çalışan tüm personeli, görevlerinin ifası sırasında bilgilerine gelen bilgileri evrakı ve Raporun hazırlama aşamasında yaptıkları işlemleri gizli tutarlar. Mahkeme duruşmasında emredilmedikçe bunları açıklayamazlar.

YEDİNCİ KISIM

Son Kurallar

Suçlar

24. (1) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) tarafından yapılmakta olan bir soruşturma ile ilgili olarak bilgi sahibi olan ve bu bilgiyi yasal mazareti olmaksızın vermekte kusur eden;
- (2) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) tarafından istenen delilleri yasal mazareti olmaksızın vermeyi

reddeden veya bu delillerin verilmesini herhangi bir surette kasden engelleyen veya ortadan kaldıran;

- (3) Doğru olmadıklarını bildiği veya doğru olmadıklarına inanması için makul sebebi olduğu halde yalan, yanlış kasıtlı herhangi veya delil veren;
- (4) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman tarafından yapılmakta olan soruşturmaya yasal mazaret olmaksızın herhangi bir surette engelleyen; bir kişi suç işlemiş olur ve mahkumiyeti halinde 3 yıl kadar hapis cezasına veya 200.000.000.- TL (İki Yüz Milyon) , Türk Lirasına kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

Yürürlükten Kaldırma 6/1973 25. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak "1973 İdare Komiseri Yasası" yürürlükten kaldırılır.

Yürürlüğe Giriş 26. Bu Yasa Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte başlayarak yürürlüğe girer.

BİRİNCİ CETVEL
YÜKSEK YÖNETİM DENETÇİSİ (OMBUDSMAN) DAİRESİ
(Madde 19)

Kadro Sayısı	Kadro Adı	Hizmet Sınıfı	Derece	Barem
1	Müdür	-	II	18A
3	Baş Denetçi	Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı (Üst Kademe Yöneticisi Sayılmayan Diğer Yöneticiler)	III	17 B
7	Denetçi	İdari Hizmetler Sınıfı	I	15-16
1	Kıdemli İdare Memuru	İdari Hizmetler Sınıfı	I	15-16
1	İdare Memuru	İdari Hizmetler Sınıfı	II	12-13-14
1	Başkatip	Kitabet Hizmetleri Sınıfı	I	13-14
4	I.Sınıf Katip	Kitabet Hizmetleri Sınıfı	II	11-12
2	Odacı/Şoför	Odacı ve Şoför Hizmetleri Sınıfı	I	8-9
2	Odacı	Odacı ve Şoför Hizmetleri Sınıfı	I	8-9
22	Toplam			

İKİNCİ CETVEL
(Madde 19)
YÜKSEK YÖNETİM DENETÇİSİ (OMBUDSMAN) DAİRESİ
MÜDÜR KADROSU
HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı	:	Müdür
Derecesi	:	II(İlk atanma ve Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı	:	1
Maaş	:	Barem 18 A

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- (1) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)'ın yerine getirilmesinde, daire hizmetlerinin planlanmasında, koodinasyonunda, kontrolunda ve daire ile ilgili idari ve mali görevlerin yerine getirilmesinde Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)'a yardımcı olur;
- (2) Dairesindeki personelin özlük işlerinin yerine getirir;
- (3) Bütçenin hazırlanması sağlar;
- (4) Mali işlerin mevzuata uygun olarak yürütülmesini sağlar;
- (5) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) tarafından verilecek mevkine uygun görevleri yerine getirir; ve
- (6) Görevlerinin yerine getirilmesinden Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)'a karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Tanınmış bir Üniversitenin hukuk İktisat veya İdari İlimler konularında bir fakülte veya yüksek okulu bitirmiş olmak ve kamu görevinde en az 10 yıl çalışmış olmak;
- (2) Üniversite veya Yükseköğrenim gerektiren hizmet sınıflarının en az II'inci derecesinde atanmış olup barem 15'in karşılığını fiilen çekmiş olması koşuldur;
- (3) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

BAŞ DENETÇİ KADROSU HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı	:	Baş Denetçi
Hizmet Sınıfı	:	Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı (Üst Kademe Yöneticisi Sayılmayan Diğer Yöneticiler)
Derecesi	:	III(İlk atanma ve Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı	:	3
Maaş	:	Barem 17 B

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- (1) Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman'ın) talimatı altında ve Müdürün gözetim ve denetleme kendisine verilen görevleri yerine getirmek;ve
- (2) Görevlerinin yerine getirilmesinde Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman'a) ve Müdüre karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Hukuk, İktisat, Siyasal Bilgiler veya İdari İlimler ile ilgili bir fakülte

- veya dengi bir yüksek okulu bitirmiş olmak.
- (2) Ombudsman dairesinde. Denetçi olarak en az üç yıl çalışmış olmak.
  - (3) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.
  - (4) İngilizce veya yabancı bir dil bilmek avantaj sayılır
  - (5) İlk uygulamada üniversite mezuniyeti gerektiren hizmet sınıflarının en az II'nci derecesinde olup kamu görevinde toplam 7 yıl çalışmış olmak.

DENETÇİ KADROSU HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı	:	Denetçi
Hizmet Sınıfı	:	İdari Hizmetler Sınıfı
Derecesi	:	I(İlk atanma ve Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı	:	7
Maaş	:	Barem 15-16

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- (1) Yüksek Yönetim Denetçisinin talimatları çerçevesinde ve Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman) Dairesi Müdürünün gözetim ve denetiminde amirleri tarafından kendisine verilen mevkiine uygun görevleri yerine getirir, ve
- (2) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Hukuk, İktisat, Siyasal Bilgiler veya İdari İlimler ile ilgili bir fakülte veya dengi bir yüksek okulu bitirmiş olmak.
- (2) Üniversite mezuniyeti gerektiren hizmet sınıflarının en az II'nci derecesinde olup kamu görevinde toplam 7 yıl çalışmış olmak.
- (3) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.
- (4) İngilizce veya yabancı bir dil bilmek avantaj sayılır

KIDEMLİ İDARE MEMURU KADROSU HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı	:	Kıdemli İdare Memuru
Hizmet Sınıfı	:	İdari Hizmetler Sınıfı
Derecesi	:	I(Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı	:	1
Maaş	:	Barem 15-16

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- (1) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun görevleri yerine getirir.
- (2) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Hukuk, İktisat, Siyasal Bilgiler veya İdari İlimler ile ilgili bir fakülte veya dengi bir yüksek okulu bitirmiş olmak.
- (2) Bir alt derecede en az üç yıl çalışmış olmak.
Ancak üç yıl çalışmış olmak koşulunu haiz uygun nitelikte personelin bulunmaması halinde en az bir yıl çalışmış olma koşulu aranır.
- (3) Yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

**İDARE MEMURU KADROSU
HİZMET ŞEMASI**

Kadro Adı	:	İdare Memuru
Hizmet Sınıfı	:	İdari Hizmetler Sınıfı
Derecesi	:	II(Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı	:	1
Maaş	:	Barem 12-13-14

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- (1) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun görevleri yerine getirir.
- (2) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Hukuk, İktisat, Siyasal Bilgiler veya İdari İlimler ile ilgili bir fakülte veya dengi bir yüksek okulu bitirmiş olmak.
- (2) Bir alt derecede en az üç yıl çalışmış olmak.
Ancak üç yıl çalışmış olmak koşulunu haiz uygun nitelikte personelin bulunmaması halinde en az bir yıl çalışmış olma koşulu aranır.
- (3) Yapılacak sınavlarda başarılı olmak.